

شناسه	مقررات - رویه اجرایی - شرح دستور شماره (۱)	تاریخ	۱۴۰۰/۱۲/۰۲
عنوان	بررسی أخذ عوارض صادرات معدنی		
مرجع طرح	کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق ایران، شورای گفت و گوی کردستان، اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های صنایع و معادن سرب و روی ایران و شرکت معادن سرمک		
شرح دستور	<p>به موجب ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴، "به دولت اجازه داده می شود برای فراوری مواد خام و تبدیل کالاهای با ارزش افزوده پایین داخلی و وارداتی به کالاهای با ارزش افزوده بالا از انواع مشوق های لازم استفاده کند. وضع هرگونه عوارض بر صادرات کالاها و خدمات غیریارانه ای و مواد خام و کالاهای با ارزش افزوده پایین مازاد بر نیاز داخلی و یا فاقد توجیه فنی و اقتصادی برای فراوری در داخل با لحاظ حفظ درصدی از سهم بازار جهانی به تشخیص وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت ممنوع است. میزان عوارض بر سایر مواد خام و کالاهای با ارزش افزوده پایین نباید به کاهش یا توقف تولید مواد خام یا کالاهای با ارزش افزوده پایین بیانجامد. عوارض دریافتی از صادرات مواد خام و کالاهای با ارزش افزوده پایین برای تشویق صادرات کالاهای با ارزش افزوده بالای مرتبط با همان مواد خام و کالای با ارزش افزوده پایین در بودجه های سنواتی منظور می شود. دولت مکلف است از تاریخ وضع و تصویب عوارض توسط شورای اقتصاد و ابلاغ عمومی آن پس از حداقل سه ماه نسبت به اخذ عوارض اقدام کند. آیین نامه اجرایی این ماده با پیشنهاد وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و اتاق های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و تعاون مرکزی ایران ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد."</p> <p>شورای اقتصاد به استناد ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر عوارض صادراتی را برای مواد معدنی خام و یا دارای ارزش افزوده پایین از سال ۹۷ تا پایان سال ۹۹ از ۵ تا ۱۰ درصد به صورت پلکانی تعیین نمود. (پیوست شماره ۱)</p> <p>در ادامه طبق بند (۳) دستورالعمل مدیریت صادرات کشور به شماره ۹۸/۱۰۷۳۷ مورخ ۹۸/۰۴/۰۹ کارگروه هماهنگی سیاست صادراتی متشکل از وزیر صنعت، معدن و تجارت، رئیس کل بانک مرکزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر جهاد کشاورزی و نیز اتاق بازرگانی (بدون حق رأی) تصمیم به افزایش برخی از مواد معدنی تا پایان سال ۹۸ گرفت. (پیوست شماره ۲) این افزایش به دلیل بالا رفتن قیمت های مواد معدنی به ویژه سنگ آهن، کنسانتره و گندله آهن در بازارهای جهانی به ویژه چین و افزایش تمایل به صادرات و دشواری تامین نیازهای فولادسازان داخلی اتفاق افتاد.</p> <p style="text-align: center;">✓ گردش کار</p> <p>• طرح موضوع در جلسات کمیته حمایت از کسب و کار در سال های ۹۸ و کاهش عوارض صادراتی برخی از مواد معدنی: پس از اعتراض فعالان اقتصادی در این حوزه به افزایش عوارض صادراتی، موضوع در هفتاد و دومین جلسه کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۹۸ / ۰۶ / ۳۱ مطرح گردید و بعد از پیگیری های به عمل آمده، جلسه ای در تاریخ ۲۳ مهرماه در محل وزارت صنعت برگزار</p>		

دستور جلسه هشتاد و سومین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
(موضوع بند (ب) ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور)

گردید که در نهایت کاهش عوارض صادراتی برخی از مواد معدنی طی بخشنامه ۱۲۱۶ مورخ ۹۸/۱۰/۳۰ ابلاغ گردید. (پیوست شماره ۳) برای نمونه چند مورد به شرح جدول ذیل می باشد:

اصلاحی به (درصد)	بخشنامه وزارت صنعت (به درصد)	میزان عوارض صادراتی (به درصد)			شرح کالا	شماره تعرفه	ردیف
		۹۹	۹۸	۹۷			
-	۳۰	۱۰	۸	۵	سنگ منگنز و کنسانتره آن از جمله منگنز آهن دار و کنسانتره های آن که بر حسب وزن خشک حاوی ۲۰ درصد یا بیشتر منگنز باشند	۲۶۰۱	۱
۵	۲۵	-	-	-	سنگ مس و کنسانتره های آن	۲۶۰۳	۲
۱۲	۲۰	۱۰	۸	۵	سنگ سرب و کنسانتره های آن	۲۶۰۷	۳
۱۲	۲۰	۱۰	۸	۵	سنگ روی و کنسانتره آن	۲۶۰۸	۴
۱۰	۲۵	۱۰	۸	۵	سنگ کروم و کنسانتره آن	۲۶۱۰	۵

- پرداخت بخشی از مطالبات فعالان بخش معدن: پس از هفتاد و چهارمین نشست کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۹۸/۱۱/۳۰ و برگزاری جلسه کارگروه تکمیلی در معاونت حقوقی ریاست جمهوری، معاونت حقوقی طی نامه شماره ۱۶۷۸ مورخ ۱۳۹۹/۰۱/۱۱ اعلام نمود که پرداخت بخشی از مطالبات فعالان بخش معدن با ارائه نرخ های اصلاحی گمرک در بهمن ماه سال جاری محقق شده است.
- اتمام مهلت بخشنامه های وزارت صنعت در ارتباط با افزایش عوارض صادراتی: در سال ۱۳۹۹ طبق مکاتبه گمرک با وزارت صنعت، معدن و تجارت چنین اعلام شد که عوارض صادراتی مندرج در بخشنامه های وزارت صنعت معدن و تجارت به شماره ۶۵۴۲/م مورخ ۱۳۹۸/۰۶/۲۶ و ۱۲۱۶ مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۳۰ از تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۱ تا پایان سال ۱۳۹۸ تعیین شده است؛ لیکن اتمام مهلت موصوف و ابهامات موجود در گمرکات در خصوص تکالیف مقرر و اعتبار عوارض یاد شده، موجبات سردرگمی صادرکنندگان شده است.
- اعلام نظر وزارت صنعت در مورد اتمام مهلت اجرای بخشنامه های وزارت صنعت در ارتباط با عوارض صادراتی: پس از مکاتبه گمرک، وزارت صنعت طی نامه شماره ۲۹۶۰۶۱ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۵ به گمرک اعلام نمود که بخشنامه های شورای اقتصاد و دو بخشنامه وزارت صنعت معدن و تجارت در خصوص عوارض صادراتی به قوت خود باقی است.

دستور جلسه هشتاد و سومین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
(موضوع بند (ب) ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور)

<p>• مبهم بودن چگونگی استرداد اضافه پرداختی به ذینفعان برای گمرک: گمرک به دنبال پاسخ وزارت صنعت، بخشنامه شماره ۱۵۴۲۶۴۵ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۲ به گمرکات اجرایی ابلاغ نمود و اعلام کرد که به کسر دریافتی‌های احتمالی و یا استرداد اضافه پرداختی ذینفعان اقدام شود. لیکن چگونگی استرداد اضافه پرداختی مشخص نیست و بایستی توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت به گمرکات اجرایی اعلام و ابلاغ گردد اما وزارت صنعت، معدن و تجارت تاکنون در این خصوص اظهار نظری ننموده است.</p> <p>• اتمام زمان بخشنامه شورای اقتصاد در ارتباط با عوارض صادراتی و عدم تعیین عوارض: از سوی دیگر به اعتقاد فعالان بخش خصوصی فعال در حوزه معدن بخشنامه شورای اقتصاد در سال ۱۳۹۷ در خصوص عوارض صادراتی مواد معدنی، برای سال های ۱۳۹۷ تا پایان سال ۱۳۹۹ وضع شده است و اتمام زمان آن مشخص می‌باشد، لذا عوارض صادراتی برای سال ۱۴۰۰ از سوی شورای اقتصاد تعیین نشده است؛ لیکن گمرک بر مبنای مصوبه شورای اقتصاد و بخشنامه های وزارت صنعت، عوارض صادراتی را در سال ۱۴۰۰ از صادرکنندگان مواد معدنی دریافت نموده است.</p> <p>در خصوص لزوم یا عدم لزوم تداوم و ادامه روند اخذ عوارض صادراتی از کالای موضوع مصوبات صدرالاشاره مکاتبه ای از سوی گمرک با وزارت صنعت، معدن و تجارت صورت گرفته است، لیکن تاکنون پاسخی در این خصوص مشاهده نشده است.</p> <p>طبق نظر نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت در جلسه کارگروه تخصصی کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۸ وزارتخانه پیشنهادهای خود را در ارتباط با عوارض صادراتی در مردادماه سال جاری برای هیات دولت ارسال نموده است اما درباره آن ابلاغیه‌ای دریافت نشده است. این در صورتی است که طبق اعلام نماینده سازمان برنامه و بودجه در جلسه کارگروه تخصصی کمیته، درخواست وزارت صنعت می بایستی به دبیرخانه شورای اقتصاد (سازمان برنامه و بودجه) ارسال می شد لیکن به هیات دولت ارسال شده است؛ لذا شورای اقتصاد درخواستی را از سوی وزارت صنعت مبنی بر تعیین عوارض صادراتی مواد معدنی دریافت نکرده است.</p>	
<p>۱. فعالان حوزه معدن معتقدند دولت نباید در روند قیمت‌گذاری محصولات معدنی دخالت کند. چرا که همین قیمت‌گذاری، نظم بازار را به هم می‌ریزد و اجازه نمی‌دهد که معادن (به ویژه معادن کوچک و متوسط) به حیات خود ادامه دهند؛ زیرا مجبورند با قیمت کمتر از قیمت‌های جهانی، محصولات خود را به صنایع بالادستی عرضه کنند.</p> <p>۲. استفاده از عوارض صادراتی به جای ممنوعیت صادرات، گرچه منطقی است اما باید در تعیین عوارض، کارشناسانه رفتار کرد.</p> <p>۳. فعالان اقتصادی با استناد به مواد ۲ و ۳ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، انتظار دارند تمامی نهادهای تصمیم‌گیرنده دولتی در روند تصمیم‌سازی خود از نظرات و دیدگاه‌های بخش خصوصی استفاده کنند.</p> <p>۴. ماده خام در بند "ب" ماده ۱ آیین نامه اجرایی ماده ۳۷ "قانون رفع موانع تولید" برای اخذ عوارض تعریف شده است و طبق آن تعریف، آهن اسفنجی و گندله و کنسانتره آهن در شمار مواد خام قرار نمی‌گیرد و شمول اخذ عوارض بر آنها خلاف حکم ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید می‌باشد. زیرا براساس این ماده فقط مواد خام و کالاهای با ارزش افزوده پایین، مشمول پرداخت عوارض صادراتی می‌باشند (نحوه تعیین دایره شمول آن نیز در ماده ۳ آیین نامه اجرایی ماده مذکور ذکر شده است)</p>	<p>ایرادات و مشکلات مطروحه</p>

دستور جلسه هشتاد و سومین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
(موضوع بند (ب) ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور)

<p>۵. نرخ قیمت گذاری محصولات معدنی طبق مفهوم تبصره بند (الف) ماده ۲ آیین نامه اجرایی ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید می بایست با ارائه گزارش کارشناسی نسبت به ادله وضع عوارض و احراز استفاده از مکانیزم بورس کالا در قیمت گذاری محصولات معدنی انجام گیرد که اگر کمتر از نرخ جهانی باشد انگیزه فروش آن را به صنایع بالادستی کاهش می دهد. این در حالی است که هدف مقنن از قیمت گذاری، ترغیب نمودن به تولید ارزش افزوده و کاهش انگیزه خام فروشی است (چنین پیامدی در ماده ۲ آیین نامه اجرایی ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید پیش بینی شده و راهکار مقابله با آن نیز یعنی کاهش عوارض صادراتی در تبصره ۳ ماده ۵ آن آیین نامه ارائه گردیده است؛ به علاوه طبق تبصره ۹ ماده ۱۴ قانون معادن، دولت اجازه قیمت گذاری مواد معدنی غیر انحصاری که در بازار رقابتی، تولید و عرضه می شود را نداشته و ملاک تعیین قیمت، عرضه و تقاضا خواهد بود).</p> <p>۶. طبق بند "ب" ماده ۲ آیین نامه مذکور، فراوری کالا و ایجاد خدمات در زنجیره های ارزش بالاتر، می بایست دارای توجیه فنی و اقتصادی باشد (در غیر این صورت دلیلی وجود ندارد که با اخذ عوارض، انگیزه صادرات آن کاسته شود) در حالی که ظاهراً مصادیق این قبیل کالاها مشخص نبوده و بخش قابل توجهی از آنها مشمول عوارض صادراتی می باشند. به طور مثال برخی انواع سنگ های زینتی حتی مصرف داخلی هم ندارند اما در وزارت صنعت، معدن و تجارت برای این بخش از محصولات هم عوارض صادراتی تعیین شده است.</p> <p>۷. سازوکار مشخص برای تعیین میزان ارزش افزوده هر یک از مواد معدنی تولیدی در داخل کشور وجود ندارد.</p>	
<p>موضوع در جلسه کارگروه کمیته حمایت از کسب و کار در تاریخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۸ در اتاق ایران و با حضور نمایندگان معاونت حقوقی ریاست جمهوری، وزارت صنعت معدن و تجارت، کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق ایران، اتاق اصناف ایران، سازمان برنامه و بودجه، سازمان نظام مهندسی معدن ایران، انجمن سنگ ایران، اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های صنایع و معادن سرب ایران، شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان کردستان بر سر و مقرر شد دبیرخانه کمیته حمایت از کسب و کار به صورت مکتوب از وزارت خانه صنعت، معدن و تجارت درخواست کند تا پشتوانه کارشناسی و فرمول تعیین عوارض صادراتی برای محصولات معدنی را در اختیار دبیرخانه قرار دهد. همچنین فرصت یک ماهه ای هم منظور شود تا پیشنهادهای وزارت خانه درباره عوارض صادراتی پس از دریافت نظرات تشکل ها تکمیل و در اختیار شورای اقتصاد قرار گیرد.</p> <p>✓ آقای حسینقلی، رئیس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی ایران: بحث عوارض صادراتی به یک معضل برای بخش صنایع معدنی ما تبدیل شده است متأسفانه جامعه ما و خیلی از دولتمردان ما شناختی از معدن و صنایع معدنی ندارند. یک تعریف وجود دارد که می گوید خام فروشی بد است. ما معتقدیم که باید در ایران تا حدی که می شود ارزش افزوده ایجاد کنیم و اگر مصرف کننده داخلی برای مواد معدنی وجود دارد از آن استفاده کند همچنان که ما مخالفیم که کنسانتره اکسید روی صادر شود اما در خصوص کنسانتره سولفور سرب و روی یا بعضی از کنسانتره آهن و غیره که مصرف ندارد باید صادر شود. سال ۹۷ شورای اقتصاد عوارضی را تا سال ۹۹ تعیین کرد که سال اول پنج درصد، سال دوم هشت درصد، سال سوم ده درصد بود. در آن جلسات هر چقدر استدلال کردیم که کنسانتره خام نیست اما پذیرفته نشد و ضد معدن و صنایع معدنی عوارض صادرات را تصویب کردند. در آن زمان شورای هماهنگی اقتصادی بدون مشورت کردن با اهالی صنعت، مصوبه ای را در ۹۸/۰۶/۲۶ صادر کرد که ۶ ماه بیشتر دوام</p>	<p>جمع بندی جلسات کارشناسی</p>

دستور جلسه هشتاد و سومین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
(موضوع بند (ب) ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور)

نداشت چون در آن مصوبه و مصوبات بالادستی آن مقرر شده بود که مصوبه مذکور تا پایان سال ۹۸ اجرا شود وزیر هم در طی نامه شماره ۶۵۴۲ به گمرک اعلام می کند که عوارض مذکور در مصوبه دریافت گردد با اعتراضاتی که در شورای گفت و گوی کردیم، این عوارض تعدیل شد. اعتراضات ما باعث شد در اسفند ۹۹ آقای عباسپور در وزارتخانه به گمرک نامه زد اما در آن ذکر نکردند که این عوارضی که توسط گمرک گرفته می شود، غیر قانونی است بلکه گفته شد که مطابق با بخشنامه شورای اقتصاد عمل شود و گمرک پذیرفت و ۱۰ درصد عوارض دریافت کرد. در پایان سال ۹۹ گفته شد تا نامه به گمرک برسد سال ۹۹ تمام شده و همه کسانی که صادرات کنسانتره سرب و مس و غیره داشتند مجبور شدند عوارض ۱۲ درصد بپردازند. در سال ۱۴۰۰ نیز هیچ آیین نامه و بخشنامه ای برای دریافت و میزان ارقام عوارض تاکنون صادر نشده است؛ اما همچنان عوارض از سوی گمرک دریافت می شود. ما به گمرک اعتراض کردیم و آقای کشاورز نیز به گمرک نامه زدند و گفتند که برای اطلاع از این که بدانند باید عوارض بگیرد یا نه، باید از شورای اقتصاد بپرسد. به لحاظ حقوقی، عقلی و منطقی هرجایی برای اجرای قانون مدت زمان تعیین می کند بایستی تا پایان مدت زمان مندرج در آن مصوبه یا قانون اجرا شود. الان دو مشکل اساسی وجود دارد که در سال ۹۹، ۲ درصد عوارض صادرات گرفته شده که باید برگردد و دوم اینکه در سال ۱۴۰۰ عوارض گرفته شده یا ما سپرده کردیم که بایستی کل آن برگردد. برای مثال خام تر از کرومیت وجود ندارد سالی ۴۰۰ هزار تن از طرف معادن کارهای کوچک در بندرعباس و سیستان بلوچستان استخراج و صادر شده است وقتی عوارض تعیین شد ۸۰، ۹۰ هزار تن صادرات انجام شد. سنگ کرومیت خام است اما وقتی در داخل مصرف ندارد باید صادر شود. این یک اصل است اگر ماده معدنی حتی اگر خام باشد، اگر مصرف داخلی ندارد باید صادر شود. کنسانتره سرب و روی اکسید در کشور وجود دارد که در داخل مصرف دارد و نباید صادر شود اما وقتی سولفور ایش سالی ۶۰ هزارتن تولید می شود و هیچ مصرف کننده ای ندارد ولی جلوی صادرات گرفته می شود که این یک مشکل بزرگ است. بخش خصوصی معتقد است اگر صادراتی قرار است اتفاق افتد باید درباره کالاهایی باشد که در داخل مصرف ندارند و یا مازاد بر مصرف هستند و از طرفی در صادرات باید از کالای با ارزش افزوده بالا استفاده کرد. عوارض صادراتی برای کالاهای معدنی بدون نظرخواهی از فعالان این حوزه تعیین شده است هرچند به طور کلی بخش خصوصی همواره مخالفت خود را با تعیین عوارض برای صادرات و دخالت دولت در امور بازار اعلام کرده است. برای سال ۱۴۰۰ نیز هیچ آیین نامه و بخشنامه ای برای دریافت و میزان ارقام عوارض تاکنون صادر نشده است؛ اما همچنان عوارض از سوی گمرک دریافت می شود. براساس ماده ۲ و ۳ قانون بهبود فضای کسب و کار اگر دولت بخواهد هر تصمیمی در خصوص عوارض بگیرد باید نظر بخش خصوصی را بگیرد و براساس قانون بهبود فضای کسب و کار و قانون رفع موانع تولید، تنظیم بازار با دریافت عوارض نیست یعنی اگر بازار را دولت می خواهد تنظیم کند نباید عوارض بگیرد. ماده ۲۹ قانون معادن می گوید هیچگونه هزینه سربار به بخش معدن نباید اضافه شود. هیچ مرز مشخصی وجود ندارد که مشخص شود کدام ماده معدنی ارزش افزوده اش پایین است یا کدام ماده معدنی ارزش افزوده بالا دارد. در حال حاضر ۹۰ تا معدن سنگ آهن بسته شده بخاطر همان تصمیم غلطی که در خصوص سنگ آهن گرفته شد. سنگ آهن در ۳ ماه گذشته ۱۸۰ دلار بود اما الان ۱۱۰ دلار شده است. همچنین ۶۵ درصد حقوق دولتی بر اساس قانون معادن کشور باید به معدن برگردد که بر نمی گردد. سازمان برنامه و بودجه است که باید جوابگو باشد. ۱۵ درصد حقوق دولتی باید به منطقه معادن برگردد، بر نمی گردد.

✓ آقای جباری، نماینده شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان کردستان: با توجه به اینکه تخصص ما در بخش سنگ های ساختمانی و تزئینی است و بنده در هیات مدیره انجمن سنگ ایران حضور دارم. در سال ۸۹ و ۹۰ عوارض صادراتی ۷۰، ۷۵ درصدی را دولت وضع کرد که متاسفانه در آن سال کل صادرات سنگ های تزئینی چه فرآوری شده چه نیمه فرآوری نشده همه دچار مشکل شد و میزان صادرات سنگ های تزئینی ما که در آن زمان عدد نزدیک به یک میلیارد دلار داشت و هدفمان ۲ میلیارد و ۵ میلیارد دلار بود، هیچ موقع به یک میلیارد دلار نرسید. حتی بخش سنگ های فرآوری شده را تحت تاثیر خودش قرار داد. زیرا سنگ های فرآوری شده مثل مواد معدنی دیگر نایاب و استراتژیک نیستند و به راحتی در بازار می توان مشابه آن را تهیه کرد. عوارض ایجاد رانت خواهد کرد. در کشور مجوز استخراج و تولید ۳۰ میلیون تن سنگ های ساختمانی توسط وزارت صمت صادر شده است. از این ۳۰ میلیون تن، ۷ الی ۱۰ تن تولید و استخراج می شود و یک سوم آن در حال تولید است. همچنین واحدهای فرآوری ظرفیت ۱۵۰ میلیون متر مربع تا ۲۰۰ میلیون متر مربع دارند ولی متاسفانه ۸۰ الی ۱۰۰ میلیون متر مربع در حال استفاده است. دولت باید زیرساخت ها و همکاری های لازم را در جهت ایجاد مسیر تولید و کمک به تجهیز و ناوگان حمل و نقل و ماشین آلات معدنی کند تا معدنکار بتواند از تمام ظرفیت تولید خود استفاده کند. ما مازاد استخراج داریم ولی مشتری خارجی ما هیچ اعتمادی ندارند.

✓ آقای حاجی حیدری، نماینده وزارت صنعت معدن و تجارت: قانون این اجازه را به وزارت صمت می دهد که برای ایجاد ارزش افزوده در داخل و ترغیب سرمایه گذارهای به ایجاد ارزش افزوده به واحدهای فرآوری و عدم خروج مواد خام از کشور عوارض صادرات تعیین کند که البته شرایطی هم برای آن تعیین شده است. به عنوان مثال در سال ۹۲ ما در صادرات سنگ آهن دانه بندی حدود ۲۴ میلیون صادرات سنگ آهن داشتیم این عدد در سال ۹۹ به یک میلیون و هفتصد هزار رسیده است که بیش از یک میلیون آن سنگ های هماتیت غیرقابل مصرف در کشور بودند. ما پیشنهاد وضع عوارض برای صادرات مواد معدنی را در سال ۱۴۰۰ داده ایم اما مصوبه شورای اقتصاد برای سال ۱۴۰۰ نداریم. اینکه گمرک عوارض صادرات مواد معدنی می گیرد بحث آن جداست. برنامه ریزی با وزارت صمت با همکاری تشکل هاست. ظرفیت تولید کنسانتره در سال ۹۲، ۲۷ میلیون تن بوده است و الان به ۶۵ میلیون تن رسیده است. تولیدمان ۲۳، ۲۴ میلیون بوده است که در سال گذشته به ۵۶ میلیون رسیده است. همین سنگ آهنی که ما داریم صادرات میکنیم باید چند سال آینده پول بدهیم و وارد کنیم که واحدهایمان بتوانند کار کنند. سال هاست که در این رابطه بحث های انتقادی وجود دارد البته باید توجه داشت که در بخش فلزات با تعیین عوارض، پیشرفت های خوبی از نظر تقویت سرمایه گذاری داخلی و افزایش سطح ارزش افزوده تجربه کردیم. عوارض با وزارت صمت، معدن و تجارت است که این کار همواره با نظر تشکل ها اتفاق می افتد. وزارت خانه پیشنهادهای خود را مردادماه برای هیات دولت فرستاده است؛ اما درباره آن ابلاغیه ای دریافت نکرد. کلیه پیشنهادهای عوارضی که برای هیات دولت ارسال شده را به جز مگنت که افزایشی بوده، کاهش می توان کرد و در این رابطه با تشکل ها جلسه داشتیم، اما همگی در کل مخالف وضع عوارض هستند. درباره سنگ های ساختمانی هم اینکه گفته می شود طبق توافق قرار بوده عوارض گرفته نشود مربوط به گذشته بوده و چون دولت تغییر کرده باید مجدد درباره آن تصمیم گیری کنیم. در خصوص وضع عوارض صادراتی، مبنای کارشناسی با توجه به نیاز کشور، حمایت های داخلی و خارجی و

دستور جلسه هشتاد و سومین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
(موضوع بند (ب) ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور)

حمایت‌های صادراتی و سرمایه‌گذاری وجود دارد و وزارت صمت چندین جلسه با تشکل‌ها به صورت حضوری داشتیم و در خصوص عوارض صادراتی بحث شده است.

✓ آقای محمدی رئیس گروه بهبود کسب و کار، معاونت فرآوری و رازت صنعت و معدن: اجرای این قانون و این آیین‌نامه قطعاً مشکلاتی برای تولید و تجارت خواهد داشت یعنی به هر ترتیبی، به هر شکلی آن وزارتخانه عمل کند قطعاً یکسری انتقادهایی وجود دارد. گمرک باید براساس آن نرخ که به آن ابلاغ می‌شده عوارض صادراتی می‌گرفته است، این نرخ با تأخیر ابلاغ شده و قطعاً دریافت عوارض صادراتی را مطابق نرخ سال قبل همچنان ادامه داده همچنان تا نرخ جدید به آن برسد و اگر نگیرد درحقیقت می‌توان گفت برخلاف قانون عمل کرده است.

✓ خانم پارویی، نماینده سازمان برنامه و بودجه: وزارتخانه صنعت معدن، تجارت باید نامه‌نگاری مربوطه را با دبیرخانه شورای اقتصاد انجام می‌داد و نه هیات دولت. طبق قانون شورای اقتصاد موظف به پیگیری این موضوع است و به هیچ عنوان هیچ نامه‌ای به سازمان برنامه بودجه و حتی به دبیرخانه شورای اقتصاد واصل نشده است. در این خصوص سال ۹۸ ده میلیارد در نظر گرفتند که ۲۲ میلیارد محقق شده است و سال ۹۹ هم ۲۵۰ میلیارد در نظر گرفته بودند، ۱۹۱ میلیارد محقق شده است. در سال ۱۴۰۰ هم همان ۲۵۰ میلیارد تومان در قانون بودجه پیش بینی شده ولی هنوز هیچ آماری در این زمینه نداریم.

✓ آقای حیدری، نظرات عضو کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق ایران: کمتر کشوری در دنیا وجود دارد که از این مقدار مواد معدنی برخوردار باشد، از ۱۱۷ عنصر مندلیف، بیش از ۶۷ عنصر را داریم، از نظر تنوع سنگ‌های تزئینی، تنوع رنگ اول هستیم ولی بجای اینکه حمایت شویم و از سوی بخش دولتی به ما کمک شود که تولیدمان را افزایش دهیم، و هزینه استخراج و تولید را با افزایش تولید کاهش دهیم، مشکلات متعددی سرراه تولیدکنندگان به خصوص سنگ‌های تزئینی به وجود می‌آورند. ما توانمندی و پتانسیل استخراج نزدیک به ۳۰ تا ۴۰ میلیون تن سنگ داریم اما چون تکنولوژی استخراجمان ضعیف است و بخاطر شرایط خاص اقتصادی و تحریم‌ها، استخراج خوبی نداریم و سنگ‌ها را هم خوب نمی‌بریم. بسیاری از معدن‌دارهای بزرگمان خودشان کارخانه دارند، هیچ معدن‌داری امکان ندارد وقتی که خودش کارخانه دارد، بخواهد سنگ خامش را صادر کند؛ این وظیفه حاکمیت است که بیاید به من راهنمایی و کمک کند لذا وظیفه‌مان این است که با تولید بیشتر در شرایط فعلی که داریم به اقتصاد کمک کنیم، تولید بیشتر هم با کمک دولت میسر می‌شود.

✓ آقای شرافت، نماینده سازمان نظام مهندسی معدن ایران: روش‌های استخراج از معادن در کشور مشابه سایر کشورها است و در حال حاضر استفاده از ماشین‌آلات فرسوده مشکل جدی است و بر کیفیت کالای استخراج شده اثر دارد. این ماشین‌آلات باید با ارز خریداری شود بنابراین در داخل گران‌تر از سایر کشورها تمام می‌شود و این‌گونه بهای تمام شده محصول در ایران نسبت به دیگر کشورها افزایش می‌یابد و این صنعت را غیررقابتی می‌کند. راهی جز پذیرش مکانیزم بازار نداریم. اگر قرار است حمایتی صورت بگیرد نباید از جیب معدن برای سایر حلقه‌های زنجیره خرج کرد. ما هم در نظام مهندسی به نوعی مخالف قیمت‌گذاری‌های دستوری هستیم. ما در استفاده از ماشین‌آلاتی که در زمینه استخراج مواد معدنی داریم دچار مشکل هستیم. عوامل متعددی هست که عملاً روش‌های استخراج را به نوعی تحت شعاع قرار می‌دهد، یکی از دلایلی استفاده از ماشین‌آلات فرسوده هست که

دستور جلسه هشتاد و سومین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
(موضوع بند (ب) ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور)

<p>باعث می شود محصول استخراجی از معدن کیفیت های مورد نظر را نداشته باشد. تشکل ها با عوارض مخالفند. به دلیل منطق اقتصاد است که مخالفند نه اینکه بخواهند منفعت بیشتری ببرند پس مخالفند، اگر ما روش مالیات ستانی را جایگزین عوارض ستانی کنیم، بهتر است.</p> <p>✓ آقای شریفی، نماینده انجمن سنگ ایران: در جلسه شورای سیاستگذاری سراسر کشور مصوب شد که هر نوع عوارض برای صادرات سنگ های تزئینی ممنوع است. در شورایی مصوب شد که معاونت معدنی وزارتخانه و کارشناسان و مدیران کل سازمان توسعه تجارت عضو آن هستند. وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت پیشنهاد ۵ درصد عوارض صادرات را دادند و این میزان کاملا غیر کارشناسی است.</p> <p>درباره بخش نامه مربوط به عوارض صادرات محصولات معدنی برای سال ۱۴۰۰ که هنوز تدوین و ابلاغ نشده است، با توجه به گذشت چندین ماه از ابتدای سال، وقتی مصوبه ای ناظر به تاریخ باشد و ناگهانی صادر شده و فردی را دچار مضیقه کند و لطمه ای وارد کند جایز نیست و وجهات حقوقی ندارد. مبنای کلی این بحث و مراد قانونگذار این است که بیهوده جلوی تولید گرفته نشود و اگر یک ماده معدنی مصرف داخلی ندارد باید صادر شود و عوارض نباید به آن تعلق گیرد. همچنین مصوبات و نامه نگاری ها در خصوص این موضوع باید بنابر تاریخشان طبقه بندی و جمع شود.</p>	
<p>۱- نامه شماره ۱۰/۱/۱۸۳۰۹/ص مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۶ به وزارت صنعت، معدن و تجارت جهت اجرای مصوبه کارگروه ارسال گردید.</p> <p>۲- پاسخ وزارت صنعت، معدن و تجارت طی نامه شماره ۶۰/۲۴۳۲۸۴ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۲ مبنی بر ارائه توضیحاتی در خصوص روند بررسی و وضع عوارض صادراتی دریافت گردید.</p> <p>مدیرکل دفتر صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام نموده است که</p> <p>در رابطه با تعیین فرمول عوارض صادراتی برای محصولات معدنی عنوان کردند که الف) تعیین عوارض صادراتی برای محصولات معدنی با توجه به نیاز مصرف صنایع داخلی که از آن به عنوان خوراک استفاده می کنند در جهت حمایت از تولید داخلی، اشتغال زایی، کسب ارزش افزوده و جلوگیری از خام فروشی در کمیته ذیصلاح مربوطه بررسی و تصویب می گردد. ب) تعیین عوارض صادراتی طبق ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید در کمیته مربوطه که آن اتاق هم عضو آن میباشد پس از بررسی و نقدهای کارشناسانه نهایتا مورد تصویب و توسط شورای اقتصاد ابلاغ می گردد. ج) با عنایت به اینکه حمایت از کسب و کارهای داخلی منوط به فراهم نمودن خوراک برای صنایع مصرف کننده از جمله محصولات معدنی می باشد در نتیجه پیشنهاد وضع عوارض با توجه به شرایط اقتصادی، اجتماعی و غیره روز حاکم بر کشور در راستای حمایت از صنایع داخلی مصرف کننده محصولات معدنی و منافع ملی و کسب ارزش افزوده بیشتر در زنجیره ارزش مواد معدنی و استفاده بهینه ارائه می گردد و در کمیته عوارض صادراتی (بر اساس ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید) پس از بررسی کارشناسی جهت تصویب به شورای اقتصاد ارسال می گردد. بنابراین در صورت پیشنهاد وضع عوارض قطعا اتاق ایران نیز در جریان امور قرار خواهد گرفت. در خصوص پشتوانه کارشناسی وضع عوارض سالهای قبل نیز با توجه به محدودیت مواد معدنی از جمله سنگ آهن و نیاز داخلی و همچنین وجود واحدهای فرآوری و به منظور ارزش</p>	<p>اقدامات پس از جلسه کارگروه تخصصی</p>

دستور جلسه هشتاد و سومین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
(موضوع بند (ب) ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور)

<p>افزوده بالاتر و هدایت سرمایه گذاران به سرمایه گذاری در صنایع پایین دستی و صادرات محصولات بالا دستی دارای ارزش افزوده بیشتر و ... موضوع در دستور کار قرار گرفت و پس از تصویب در مراجع ذیصلاح اجرا گردید. ✓ در ادامه با پیگیری دبیرخانه کمیته پس از این نامه، نظر بخش خصوصی با مکاتبه فوق الذکر تامین نشد و مشکل بخش خصوصی همچنان پا برجاست.</p>	
<p>وزارت صنعت، معدن و تجارت ظرف یک هفته پیشنهاد تعیین عوارض صادراتی را با رعایت مواد ۲ و ۳ قانون بهبود محیط کسب و کار پس از دریافت نظرات تشکل‌ها تهیه نماید و در اختیار شورای اقتصاد قرار دهد و شورای اقتصاد میزان عوارض صادراتی را برای سال ۱۴۰۰ اعلام نماید.</p>	<p>پیشنهاد دبیرخانه</p>
<p>۱. مستندات قانونی به ویژه " قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقاء نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴، آیین نامه اجرایی قانون رفع موانع تولید، بخشنامه شماره ۶۰/۷۹۵۸۱ مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۳۱ وزارت صنعت، معدن و تجارت؛ بخشنامه شماره ۶۰/۲۰۶۳۶۲ مورخ ۱۳۹۸/۰۸/۰۶ وزارت صنعت، معدن و تجارت؛" ۲. نامه شماره ۱۵۹۸۶۱ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۴ معاون حقوقی ریاست جمهوری خطاب به دبیر کمیته ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور؛ ۳. نامه شماره ۹۹/۸۳۲ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۰۵ رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معدن سرب و روی ایران خطاب به دبیر شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی؛ ۴. نامه شماره ۹۹/۱۹۶۴۵ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۰۵ شرکت معادن سرمک خطاب به دبیر شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی؛ ۵. نامه شماره ۵۰/۲/۱۸۲۶۴ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۰۵ رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی خطاب به نایب رئیس اتاق ایران و قائم مقام کمیته حمایت از کسب و کار؛ ۶. نامه شماره ۱۰/۱/۸۳۰۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۶ رئیس اتاق ایران خطاب به وزیر صنعت، معدن و تجارت؛ ۷. نامه شماره ۶۰/۲۴۳۲۸۴ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۲ مدیرکل دفتر صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت خطاب به دبیر کمیته ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور.</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>